

Д.І. Багалій

Вибрані праці

63.3(4)УК
Б14

Національна Академія наук України
Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського
(Харківська філія)
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна
Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України

Д. І. Багалій

Вибрані праці

Том 4

Опыт истории Харьковского университета
(по неизданным материалам)

Частина II
(1815–1835 гг.)

Харків
Видавництво НУА
2005

УДК 94:378.4(477.54) Багалій (081)

ББК 74.584(4УКР=4ХАР)738г

Б 14

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

В. І. Астахова, К. В. Астахова, В. С. Бакіров, Г. В. Боряк, І. В. Верба,
А. О. Гайков, Л. А. Дубровіна, М. Г. Жулинський, В. В. Кравченко (головний
редактор), Т. Г. Павлова, Р. Я. Пиріг, І. К. Рибалка, П. С. Сохань.

Упорядкування В. В. Кравченко

Коментар Т. Г. Павлова

Багалій, Дмитро Іванович.

Б 14 Вибрані праці. У 6 т. Т. 4. Опыт истории Харьковского университета
(по неизданным материалам), ч. II. (1815–1835 гг.) / НАН України. Ін-т
укр. археогр. та джерелознавства ім. М. С. Грушевського (Харк. філ.),
Харк. гуманітар. ун-т «Нар. укр. акад.», Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна,
НАН України. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; [Упоряд., голов.
ред. В. В. Кравченко; Редкол.: В. І. Астахова та ін.; Комент. Т. Г. Павлова]. –
Х.: Вид-во НУА, 2005. – 1004 с.

ISBN 966-7557-07-3 (повне зібрання)

ISBN 966-8558-46-4 (том 4)

Четвертий том вибраних праць видатного українського історика та громадського діяча другої половини XIX – першої третини XX ст. Д. І. Багалія включає в себе другу частину фундаментальної монографії «Опыт истории Харьковского университета (по неизданным материалам)». У цій праці на багатому документальному матеріалі всебічно охарактеризовано організаційну, навчальну, наукову та виховну діяльність навчального закладу, професорсько-викладацький корпус та студентство, показано вплив університету на розвиток Харкова, зв'язки університетських діячів з місцевим суспільством, висвітлено стан розвитку початкової та середньої освіти у Харківському навчальному окрузі у період з 1815 до 1835 року.

Монографія розрахована на широке коло читачів: дослідників історії та культури, студентів, усіх, хто цікавиться минулим Харкова, Слобожанщини та розвитком освіти.

УДК 94:378.4(477.54) Багалій (081)

ББК 74.584(4УКР=4 ХАР)738г

ISBN 966-7557-07-3 (повне зібрання)

ISBN 966-8558-46-4 (том 4)

© Харківський гуманітарний університет
«Народна українська академія», 2005

© В. В. Кравченко, упорядкування, 2005

© ТОВ «Золоті сторінки», худ.

оформлення, 1999

Зміст

Багалеї Д.І. Опыт истории Харьковскаго университета	5
Оглавление	7
Введение	9
Глава І. Университетское самоуправление.....	12
Глава ІІ. Матеріальні засоби, будівельна діяльність і навчально-вспомогателі установи університету	310
Глава ІІІ. Науково-преподавательская деятельность профессоров	401
Глава ІV. Студенти	694
Глава V. Роль Университета в деле развития среднего и низшего народного образования в Харьковском учебном округе	832
Заклучение	901
Прибавления	904
Додатки	919
Коментар	926
Ілюстрації	963
Іменний покажчик	975